

ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය - 4 - ව්‍යාපාර සංවිධාන

1. පෞද්ගලික ව්‍යාපාර සංවිධාන වඩාත් හොඳින් අර්ථ දැක්වෙන ප්‍රකාශය තෝරන්න.

1. ව්‍යාපාරය සහ කළමනාකරණය එක් පුද්ගලයෙකු සතු වීම.
2. ව්‍යාපාරයේ අයිතිය සහ කළමනාකරණය පුද්ගලයන් දෙදෙනෙකු හෝ වැඩි පිරිසක් මත පැවතීම.
3. රජයේ බලපෑමක් නොමැති ව්‍යාපාර
4. එක් පුද්ගලයෙකුට හෝ පුද්ගලයන් කණ්ඩායමකට අයිති ව්‍යාපාර
5. ජනතාකරණය කරන ලද ව්‍යාපාර

2. පෞද්ගලික හා පොදු යනුවෙන් ව්‍යාපාර සංවිධාන දෙඅංශයකට වර්ග කිරීමේ මූලික පදනම වන්නේ,

1. අරමුණ අනුවය.
2. හිමිකාරත්වය මතය.
3. සහභාගීවන සංඛ්‍යාව මතය.
4. රජයේ පාලනයේ ස්වභාවය මතය.
5. නෛතික අවශ්‍යතා මතය.

3. සීමිත වගකීම ලැබීමෙන් අත්වන ප්‍රතිඵලය වන්නේ,

1. අයිතිකරුවන්ගේ අවදානම ආයෝජනය කළ මුදලට පමණක් නොව ඔවුන්ගේ පෞද්ගලික වත්කම්වලටද පැතිරීමය.
2. අයිතිකරුවන්ගේ මූල්‍යමය බැඳීම ඔවුන් ව්‍යාපාරයට ආයෝජනය කළ මුදලින් ඔබ්බට පැතිරී නොයෑමය.
3. ව්‍යාපාරයට මුදල් ආයෝජනය අවදානමින් තොර වීමය.
4. අයිතිකරුවන්ට ව්‍යාපාරයේ පාලනය කෙරෙහි බලපෑමක් කළ නොහැකි වීමය.
5. ව්‍යාපාරයට ආයෝජනය කළ මුදල් ලැබීම සහතික වීමය.

4. පෞද්ගලික අංශයට ඇතුළත් නොවන ව්‍යාපාරය කුමක්ද?

1. මාටින් පෙරේරා සහ පුත්‍රයෝ
2. තරංජී මුදුණාලය
3. සීමාසහිත විස්කම් නිෂ්පාදන සමාගම
4. ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාව
5. සීමාසහිත මොණරාගල විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතිය

5. ව්‍යාපාරයක නෛතික පුද්ගලභාවය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ,

1. අයිතිකරුවන්ගේ වගකීම සීමාසහිත වීමය.
2. අයිතිකරුවන්ගේ නමින් කටයුතු කළ හැකි වීමය.
3. යම් පණතක් යටතේ ලියාපදිංචි කර තිබීමය.

4. ව්‍යාපාරයේ නමින් කටයුතු කළ හැකි වීමය.

5. ව්‍යාපාරයේ පැවැත්ම අඛණ්ඩ වීමය.

6. සීමාසහිත වගකීම යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ,

1. ව්‍යාපාරයක ණය තුරස් සම්බන්ධව අයිතිකරුවන් සමානව වගකීමට බැඳීමය.

2. ව්‍යාපාරයට ලබා ගත හැකි ණය පිළිබඳ උපරිම සීමාවක් පැවතීමය.

3. අයිතිකරුවන්ගේ වගකීම තම ආයෝජනයට පමණක් සීමා වීමය.

4. බාහිර ණය සම්බන්ධයෙන් තම දේපළද කැප කිරීමය.

5. අයිතිකරුවන් ව්‍යාපාරයේ කටයුතු සඳහා සහභාගී වීමට ඇති ඉඩකඩ සීමා වීමය.

7. අසීමිත වගකීම යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ,

1. අයිතිකරු ව්‍යාපාරයේ මුළු වත්කම්වල වටිනාකම දක්වා වගකීමට බැඳීමයි.

2. ව්‍යාපාර හිමිකාරීත්වයට සීමාවක් නොමැතිවීමයි.

3. ව්‍යාපාරයේ වගකීම පියවීම සඳහා අයිතිකරුගේ පෞද්ගලික වත්කම් පවා කැප කිරීමට ඇති බැඳීමයි.

4. කොටස් හිමියන්ට අයිති කොටස්වල සම්පූර්ණ වටිනාකම දක්වා වගකීමට බැඳීමයි.

5. මිලදී ගැනීමට එකඟ වූ කොටස් ප්‍රමාණය දක්වා වගකීමට බැඳීමයි.

8. නව ව්‍යාපාරයක් ඇරඹීම සඳහා ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ගයක් තෝරා ගැනීමේදී සලකනු ලබන කරුණු දැක්වෙන කාණ්ඩය තෝරන්න.

1. ව්‍යාපාරයේ ස්වභාවය/අවශ්‍ය ප්‍රාග්ධනය/අවදානමේ ස්වභාවය/පිහිටුවන ස්ථානය

2. වෙළෙඳපොළ කොටස/නීතිමය අවශ්‍යතා/ව්‍යාපාරික අවදානම/අවශ්‍ය ප්‍රාග්ධනය

3. ව්‍යාපාරයේ ස්වභාවය/අවශ්‍ය ප්‍රාග්ධනය/නීතිමය අවශ්‍යතා/අවදානමේ ස්වභාවය

4. අවශ්‍ය ප්‍රාග්ධනය/නීතිමය අවශ්‍යතා/වෙළෙඳපොළ කොටස/අවදානමේ ස්වභාවය

5. පිහිටුවන ස්ථානය/අවශ්‍ය ප්‍රාග්ධනය/පාරිභෝගික තෘප්තිය/ව්‍යාපාරයේ ස්වභාවය

9. කේවල ස්වාමී ව්‍යාපාර(තනි ව්‍යාපාර) සම්බන්ධයෙන් වලංගු ප්‍රකාශය තෝරන්න.

1. නීතිමය සීමා අවම වීම.

2. නෛතික වශයෙන් ව්‍යාපාරයන් අයිතිකරුන් එකමය.

3. අයිතිකරුගේ වගකීම යෙදූ ප්‍රාග්ධනයට සීමා වේ.

4. අඛණ්ඩ පැවැත්මක් ඇත.

5. ගිණුම් ප්‍රසිද්ධ කිරීම අනිවාර්යය.

10. කේවල ස්වාමී ව්‍යාපාරයක ස්වභාවය වඩාත් නිවැරදිව දැක්වෙන ජරකාශය තෝරන්න.

1. සැමවිටම කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාරවල යෙදී සිටියි.

2. ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි කිරීම අනිවාර්යය.

3. ව්‍යාපාරයට නීතිමය සීමා නොමැත.
4. අයිතිකරුගේ වගකීම ඔහු යෙදූ ප්‍රාග්ධනයට සීමා වේ.
5. ව්‍යාපාරික නාමයට නෛතික පිළිගැනීමක් නොමැත.

සකස් කළේ -

ඩී.සී.ඩී.කරුණාරත්න මයා,
ර/අනුර විද්‍යාලය.